

Menestystä
maalle

Leader ja maakuntauudistus

Uusia mahdollisuuksiako?

17.1.2017

Elinkeinojohtaja Marko Mäki-Hakola

Maakuntaudistuksella uusia markkinoita

- SOTE-markkinoista on puhuttu paljon
 - Maaseudun palvelujen rakentaminen myös osallistamista ja kehittämistä
 - Yritysten lisäksi myös kolmas sektori, kyläyhdistykset – entä leader yhteistyö
 - →Asiakas tulee valitsemaan. Voisiko SOTE-keskus olla maaseudulla. Maaseudulle oma SOTE-ketju
- Kasvupalvelut on toinen kokonaisuus, joka on kuitenkin jäänyt SOTEn varjoon.
 - Siis perehdytään siihen

Mitä ovat kasvupalvelut?

- Kasvupalvelu on uusi TEM hallinnonalan palvelukokonaisuus,
 - yhdistää ja uudistaa nykyisiä TE-palvelun ja yrityspalvelun tehtäviä.
- Kasvupalvelulla tuetaan elinkeinoelämän ja yritysten kasvuedellytyksiä, hoidetaan työnvälitystä, edistetään työnhakijoiden työllistymistä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä.
- Kasvupalvelun asiakkaita ovat yritykset ja muut elinkeinoelämän toimijat sekä työnhakijat ja työnantajat
- Maakuntalainsäädännössä määritellään maakunnalliset kasvupalvelut, jotta maakuntien toimivalta riittää

Kasvupalvelut

TE-palvelut ja yrityspalvelut kootaan julkiseksi kasvupalveluksi.

Palvelulla edistetään uutta yritystoimintaa, yritysten kasvua, uudistumista ja kansainvälistymistä sekä vastataan työmarkkinoiden muutoksiin.

KASVU-
PALVELUT

Yrityksille rakennetaan sujuva reitti maakunnista maailmalle ja maailmalta maakuntiin.

Rakennerahastoasioissa päätösvalta on maakunnilla. Ne voivat halutessaan sopia yhteistyöstä ja keskinäisestä työnjaosta.

Yrityspalvelut

TE-palvelut

Miten kasvupalvelut tuotetaan?

- Maakunta toimii kasvupalvelun järjestäjänä ja vastaa siitä, että laissa säädetty tehtävät tulevat hoidetuksi ja palvelut ovat saatavilla.
- Valtioneuvosto ohjaa määrärahat maakunnille palvelujen järjestämistä varten. Maakunta päättää palvelun tuottamisesta lainsäädännön puitteissa.
- Kasvupalvelun tuottaminen tapahtuu kilpailullisin ehdoin.
- Palvelua tuottavat yksityiset yhtiöt, julkisomisteiset yhtiöt ja **yhdistykset**.
- Maakunta itse vastaa viranomaiselle kuuluvan toimivallan käytöstä sekä tuottaa palvelut markkinapuutetilanteissa. Palvelun saatavuus on taattu kaikissa maakunnissa kaikissa tilanteissa.

Järjestäjä – tuottaja -malli

Kasvupalvelua toteutetaan järjestäjä-tuottajamallilla, jossa järjestämisvastuu on maakunnalla.

Uudistuksen peruseriaate on markkinalähtöisyys eli tuottajien lähteminen samalta viivalta. Silloin järjestäjän ja tuottajien erottaminen on välttämätöntä.

Monituottajamallissa tuottajina voivat olla yksityiset yhtiöt, julkisomisteiset yhtiöt ja kolmannen sektorin toimijat.

Miksi markkinoilta

- tavoitteena asiakkaiden **valinnanmahdollisuuksien** lisääminen, parempaa **asiakaspalvelua** ja kustannusten **säästö** sekä uusia **palveluinnovaatioita** ja tehokkaampia **toimintatapoja**.
- Kestävät markkinat rakentuvat, kun asiakas- ja palvelumäärät ovat riittävän suuria.
→Maaseutu ja leader-ryhmät? Voiko leader ketjuuntua, palvelulupaus, Brändi?
- Toimivien markkinoiden rakentuminen vaatii aikaa ja toteutuu vaiheittain. On arvioitu että kasvupalvelu-uudistuksen koko maan kattavaan laaja-alaiseen toteutumiseen voi mennä jopa kymmenen vuotta.
- Monituottajamallin mukaiset markkinaehtoiset ratkaisut toteutuvat helpoimmin suurilla kaupunkiseuduilla ja niiden ympäryskunnissa → maaseutu

Maakunnan tehtäviä järjestäjänä

- (1) määrittellä kriteerit, joilla palveluja tarjoamaan halukkaat tuottajat pääsevät markkinoille tuottamaan palveluita,
- (2) tilata palvelut palveluntuottajilta asetettuja kriteereitä vastaavina ja hinnaltaan hyväksyttävänä sekä
- (3) valvoa ostajana palvelun laatua.

Palvelun tuottaja esim. leader tuottaa palvelun maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen tai päätöksen mukaisesti (hankinnat, asiakassetelit tai muut menetelmät)

Markkinapotentiaali

- Nykyiset ELY-keskukset TE-toimistot lakkautetaan → pääosa niiden nykyisistä elinkeinopolitiikan ja työllisyyden hoidon tehtävistä maakunnille
- -->75% markkinalähtöisesti, jos maakunnan itsensä järjestettäväksi jää vain merkittävän julkisen vallan käyttö. Tällöin esimerkiksi kaikkia osia työttömän työnhakijan palveluprosessista tai yritystuen myöntämisestä ei tekisi viranomaisen.
- Vuoden 2015 miljardista
 - a) noin 56 prosenttia suoraan yrityksille ja yhteisöille myönnettäviin tukiin ja kasvupalveluiden toimeenpanoon
 - b) 26 prosenttia yrityksiltä tehdyillä ostopalveluina ja
 - c) **18 prosenttia viranomaistehtävinä → 150 miljoonaa**

Matala markkinoille tulonkynnys

- toimialoja, joille saattaisi syntyä uusia toimintamahdollisuuksia, ovat muun muassa laskentatoimi, koulutus, rahoituspalvelut, konsultointi, työllistämistoiminta, messujen ja kongressien järjestäminen, perintä- ja luottotietopalvelut sekä puhelinpalvelukeskukset.
- Laki 6 § :Maakunnallisina kasvupalveluina järjestetään rekrytointeja ja osaamista, yritystoimintaa ja yrittäjyyttä, innovaatioympäristöä, kansainvälistymistä ja rahoitusta koskevia palvelukokonaisuuksia. Maakunta voi lisäksi järjestää alueellaan myös muita palvelukokonaisuuksia tai palveluita maakuntalain 6 § :n mukaisen toimivaltansa rajoissa.

12 §

Muut palvelut

Muut palvelut – palvelukokonaisuuteen kuuluvat:

- 1) Työnhakijoiden palvelun tarpeiden kartoitus ja niiden mukainen neuvonta sekä ohjaus maakunnan kasvupalveluihin;
- 2) yritysten ja muiden yhteisöjen, säätiöiden ja osuuskuntien palvelun tarpeiden kartoitus ja niiden mukainen neuvonta sekä ohjaus maakunnan ja valtakunnallisiin kasvupalveluihin;
- 3) yritysten liiketoiminnan ja sen tilanteen sekä yritysten kasvu- ja kansainvälistymistavoitteiden arvioiminen sekä ohjaus maakunnan ja valtakunnallisiin kasvupalveluihin; ja
- 4) lausunnot työttömien työnhakijoiden oikeudesta työttömyysetuuteen.

Leader

- osallistumisen ja elinvoiman lisääjä → Eikö kasvupalveluissa ole kyse juuri siitä ?
- kantavana ajatuksena on paikallisen asiantuntemuksen ja osaamisen hyödyntäminen kehittämistyössä → menestyviä palveluita menestyjille
- Jo nykyään Leader-ryhmä aktivoi, innostaa, tiedottaa, kouluttaa ja toimii hankkeiden toteuttajien apuna.
- Kasvupalvelujen teemat ovat jo tuttuja
→ mahdollisuuksia on uudistuvalla

SOTE markkinoille?

Vai työllisyyspalveluja?

